شایستگی غیرفنی

اندیشیدن را جدّی بگیریم. آنچه که ما کم داریم، مردان و زنانی هستند که اندیشیدن را جدی گرفته باشند. بند زبان را ببندیم و بال اندیشه را بگشاییم. برای گفتن همیشه وقت هست، اما برای اندیشیدن ممکن است دیر شود.

محمود دولت آبادی

حقوق صاحبان سرمایه (سرمایه)

«سرمایه»، حقوق مالی مالک یا مالکان نسبت به دارایی‌های واحد تجاری می‌باشد که حاصل تفاضل بدهی‌ها از دارایی‌ها است.

حال به تشریح اجزای «حقوق صاحبان سرمایه» می‌پردازیم:

سرمایه

آورده نقدی وغیر نقدی مالک یا مالکان به مؤسسه تجاری را «سرمایه» می‌گویند.

فعالیت

به‌نظر شما تفاوت سرمایه با دارایی چیست؟

.....

سود انباشته

«سود انباشته» بخشی از سود سال جاری و سود سال‌های قبل است که به دلایلی بین مالکان توزیع نشده یا تخصیص نیافته است.

نکته

در صورتی‌که زیان انباشته وجود داشته باشد، این مبلغ به‌صورت منفی در بخش حقوق صاحبان سرمایه در ترازنامه گزارش خواهد شد.

فعالیت

با توجه به آموخته‌های قبلی خود جواب سؤالات زیر را در جدول مربوط جاگذاری کنید:

۱ مبالغی است که قبل از ارائه خدمت یا تحویل کالا، از مشتری وصول می‌شود.

۲ محصول نهایی و اساسی صورت‌های مالی.

۳ دارایی‌هایی که موجودیت عینی ندارند: دارایی .....

۴ منابع اقتصادی متعلق به یک واحد تجاری، ناشی از رویدادهای گذشته که انتظار می‌رود دارای منافع آتی باشند.

۵ نوعی بدهی است که زمان تسویه و یا تعیین مبلغ آن، همراه با ابهام قابل توجه است.

۶ مازاد هزینه‌های یک مؤسسه بر درآمدهای آن.

۷ مازاد درآمد بر هزینه‌های یک مؤسسه.

۸ صورتی که نتیجه فعالیت‌های مالی واحد اقتصادی را طی یک دوره زمانی معین نشان می‌دهد: «صورت.....»

۹ تعهداتی که انتظار نمی‌رود ظرف یک سال از تاریخ ترازنامه یا یک چرخه عملیاتی تسویه شوند: «بدهی.....»

۱۰ حقوق مالی مالک یا مالکان نسبت به دارایی‌های واحد تجاری.

۱۱ وجوه نقد درون مؤسسه در حسابی به نام ..... نگهداری می‌شود.

۱۲ حقوق مالی اشخاصی غیر از مالک یا مالکان نسبت به دارایی‌های واحد تجاری.

۱۳ تسهیلات مالی دریافتی توسط مؤسسه از بانک‌ها و مؤسسات اعتباری.

۱۴ با توجه به مانده‌های زیر مانده «موجودی نقد» چند میلیون ریال است؟ (ارقام به ریال)

وجه نقد داخل مؤسسه ۳،۵۰۰،۰۰۰، وجوه نقد مسدود شده ۶،۵۰۰،۰۰۰، وجوه نزد تنخواه گردان ۲،۵۰۰،۰۰۰، موجودی مؤسسه نزد بانک‌ها ۴،۰۰۰،۰۰۰

									۱ ←
								۲ ←	۸ ↓
							۳ ←	۹ ↓	
						۴ ←	۱۰ ↓		
					۵ ←	۱۱ ↓			
				۶ ←	۱۲ ↓				
			۷ ←	۱۳ ↓					
جوانی،برای کسانی که از ایمان و امید لبریزاند، ابدی است.			۱۴ ↓						

تهیه و تنظیم بخش حقوق صاحبان سرمایه(سرمایه) ترازنامه

مؤسسه...

ترازنامه

در تاریخ ۲۹ اسفند ۱۳۹۶

دارایی‌ها	یادداشت	۱۳۹۶/۱۲/۲۹ ریال	۱۳۹۵/۱۲/۳۰ ریال
دارایی‌های جاری:			
موجودی نقد		xxxx	xxxx
سرمایه‌گذاری‌های کوتاه مدت		xxxx	xxxx
دریافتنی‌های تجاری و غیرتجاری		xxxx	xxxx
موجودی مواد و کالا		xxxx	xxxx
پیش‌پرداخت‌ها		xxxx	xxxx
دارایی‌های نگهداری شده برای فروش		xxxx	xxxx
جمع دارایی‌های جاری		xxxx	xxxx
دارایی‌های غیرجاری:			
دریافتنی‌های بلندمدت		xxxx	xxxx
سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت		xxxx	xxxx
سرمایه‌گذاری در املاک		xxxx	xxxx
دارایی‌های نامشهود		xxxx	xxxx
دارایی‌های ثابت مشهود		xxxx	xxxx
سایر دارایی‌ها		xxxx	xxxx
جمع دارایی‌های غیرجاری		xxxx	xxxx
جمع دارایی‌ها		xxxx	xxxx

بدهی‌ها و حقوق صاحبان سرمایه	یادداشت	۱۳۹۶/۱۲/۲۹ ریال	۱۳۹۵/۱۲/۳۰ ریال
بدهی‌های جاری:			
پرداختنی‌های تجاری و غیرتجاری		xxxx	xxxx
مالیات پرداختنی		xxxx	xxxx
تسهیلات مالی		xxxx	xxxx
ذخایر		xxxx	xxxx
پیش دریافت‌ها		xxxx	xxxx
بدهی‌های مرتبط با دارایی‌های نگهداری شده برای فروش		xxxx	xxxx
جمع بدهی‌های جاری		xxxx	xxxx
بدهی‌های غیرجاری:			
پرداختنی‌های بلندمدت		xxxx	xxxx
تسهیلات مالی بلندمدت		xxxx	xxxx
ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان		xxxx	xxxx
جمع بدهی‌های غیرجاری		xxxx	xxxx
جمع بدهی‌ها		xxxx	xxxx
حقوق صاحبان سرمایه:			
سرمایه		xxxx	xxxx
سود انباشته		xxxx	xxxx
جمع حقوق صاحبان سرمایه		xxxx	xxxx
جمع بدهی‌ها و حقوق صاحبان سرمایه		xxxx	xxxx

فعالیت

تحقیق کنید که کاربرد ستون «یادداشت» در صورت‌های مالی چیست؟

.....

مثال: «مؤسسه اسلامشهر» در ابتدای سال ۱۳۹۵ تأسیس شده است. با توجه به مانده حساب‌های زیر که در تاریخ ۱۳۹۶/۱۲/۲۹ از دفاتر حسابداری این مؤسسه استخراج شده است، ترازنامه طبقه‌بندی شده مؤسسه را در پایان دوره مالی تهیه می‌نماییم. (ارقام به ریال)

ردیف	شرح	مانده ۹۶/۱۲/۲۹	مانده ۹۵/۱۲/۳۰
۱	پیش‌پرداخت خرید کالا	۱۰۵‘۰۰۰‘۰۰۰	۳۰‘۵۰۰‘۰۰۰
۲	وجوه در راه	۲۷‘۵۴۲‘۰۰۰	۱۵‘۴۲۳‘۷۶۰
۳	ساختمان*	۱‘۹۵۰‘۰۰۰‘۰۰۰	۱‘۹۵۰‘۰۰۰‘۰۰۰
۴	استهلاک انباشته اثاثه و منصوبات	۳۰‘۲۶۰‘۱۱۲	۱۸‘۲۶۰‘۱۱۲
۵	حساب‌های پرداختنی تجاری	۳۶۱‘۷۷۳‘۰۰۰	۲۹۴‘۷۶۹‘۰۰۰
۶	بدهی مالیات بر عملکرد	۴۷‘۵۰۰‘۰۰۰	۲۵‘۱۴۲‘۰۰۰
۷	سپرده‌گذاری بلند مدت در بانک	۸۰۰‘۰۰۰‘۰۰۰	۴۰۰‘۰۰۰‘۰۰۰
۸	اسناد پرداختنی	۱۳۴‘۷۵۰‘۰۰۰	۱۶۲‘۰۰۰‘۰۰۰
۹	بانک	۹۳۵‘۳۰۵‘۸۲۰	۱‘۰۴۶‘۰۱۷‘۴۵۸
۱۰	ساختمان ـ اداری و تجاری**	۲‘۰۰۰‘۰۰۰‘۰۰۰	۲‘۰۰۰‘۰۰۰‘۰۰۰
۱۱	حق امتیاز برق	۳۰،۰۰۰،۰۰۰	۲۸‘۴۰۰‘۰۰۰
۱۲	اسناد تضمینی نزد دیگران	۲۵‘۷۰۰‘۰۰۰	—
۱۳	زمین	۷۰۰‘۰۰۰‘۰۰۰	۶۰۰‘۰۰۰‘۰۰۰
۱۴	صندوق	۵۲‘۳۰۰‘۰۰۰	۴۱‘۶۲۵‘۷۰۰
۱۵	اوراق قرضه پرداختنی بلندمدت	۲۳۹‘۹۰۲‘۱۲۰	۲۴۹‘۲۸۰‘۶۸۶
۱۶	اثاثه و منصوبات	۲۰۰‘۰۰۰‘۰۰۰	۲۰۰‘۰۰۰‘۰۰۰
۱۷	سپرده حسن انجام کار ـ نزد مؤسسه	۹۸‘۵۹۲‘۰۰۰	۶۴‘۵۰۶‘۲۰۰
۱۸	موجودی نقد مسدود شده	۱۰۰‘۰۰۰‘۰۰۰	۳۶۲‘۲۱۰‘۱۲۵
۱۹	تنخواه گردان	۳۲‘۰۰۰‘۰۰۰	—
۲۰	استهلاک انباشته نرم‌افزار حسابداری	۹۶‘۰۰۰‘۰۰۰	۳۶‘۰۰۰‘۰۰۰
۲۱	حقوق پرداختنی	۴۹۸‘۹۷۵‘۰۰۰	۲۶۲‘۵۰۰‘۰۰۰
۲۲	نرم‌افزار حسابداری	۱۸۰‘۰۰۰‘۰۰۰	۱۸۰‘۰۰۰‘۰۰۰
۲۳	ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان	۵۰۲‘۰۰۰‘۰۰۰	۲۵۸‘۰۰۰‘۰۰۰
۲۴	استهلاک انباشته ساختمان	۶۰۰‘۰۰۰‘۰۰۰	۳۰۰‘۰۰۰‘۰۰۰
۲۵	ذخیره تضمین محصولات	۵۶‘۹۱۰‘۰۰۰	۴۲‘۱۰۰‘۰۰۰
۲۶	بدهی‌های مرتبط با دارایی‌های نگهداری شده برای فروش	۳۱‘۰۰۰‘۰۰۰	۵۲‘۰۰۰‘۰۰۰
۲۷	کالای ساخته شده	۲۵۸‘۹۱۰‘۰۰۰	۲۴۱‘۵۶۲‘۰۰۰
۲۸	وام پرداختنی بلند مدت	۱‘۲۰۷‘۸۴۱‘۷۶۸	۱‘۹۶۱‘۳۸۰‘۱۲۰
۲۹	سایر موجودی‌ها	۶۸‘۱۹۰‘۰۰۰	۶۹‘۸۵۰‘۰۰۰
۳۰	سرمایه	۴‘۰۰۰‘۰۰۰‘۰۰۰	۴‘۰۰۰‘۰۰۰‘۰۰۰
۳۱	سود انباشته	۶۶۲‘۳۵۲‘۴۰۰	۳۲۶‘۲۱۰‘۱۲۵
۳۲	سرمایه‌گذاری کوتاه مدت	۵۳۰‘۴۷۵‘۰۰۰	۵۰۰‘۴۶۹‘۰۰۰
۳۳	مواد اولیه و بسته‌بندی	۱۳۲‘۵۰۰‘۰۰۰	۱۲۰‘۷۵۰‘۰۰۰
۳۴	حق تألیف	۱۲۸‘۰۰۰‘۰۰۰	—
۳۵	پیش دریافت فروش	۱۱۰‘۵۰۰‘۴۲۰	۸۷‘۵۴۰‘۰۰۰
۳۶	حساب‌های دریافتنی	۲۳۸‘۵۰۲‘۰۰۰	۳۴۵‘۹۸۰‘۰۰۰
۳۷	پیش‌پرداخت اجاره	۴۰۰‘۰۰۰‘۰۰۰	۳۵۰‘۰۰۰‘۰۰۰
۳۸	کالای در جریان ساخت	۸۷‘۵۰۰‘۰۰۰	۸۰‘۵۰۰‘۲۰۰
۳۹	حصه جاری وام بلندمدت پرداختنی	۳۸۲‘۲۰۵‘۰۰۰	۴۵۲‘۶۹۸‘۰۰۰
۴۰	حق بیمه پرداختنی	۱۰۰‘۶۶۳‘۰۰۰	۹۵‘۶۸۲‘۰۰۰
۴۱	سرقفلی محل کسب	۱۱۲‘۰۰۰‘۰۰۰	۸۲‘۰۰۰‘۰۰۰
۴۲	استهلاک انباشته حق تألیف	۳۲‘۰۰۰‘۰۰۰	—
۴۳	ماشین‌آلات نگهداری شده برای فروش	۱۲۵‘۰۰۰‘۰۰۰	۴۲‘۷۸۰‘۰۰۰

* سرمایه‌گذاری در ساختمان جهت منافع آتی.

** مورد استفاده در بخش اداری و تجاری.

مؤسسه اسلامشهر

ترازنامه

در تاریخ ۲۹ اسفند ۱۳۹۶

دارایی‌ها	یادداشت	۱۳۹۶/۱۲/۲۹	۱۳۹۵/۱۲/۳۰
		ریال	ریال
دارایی‌های جاری:			
موجودی نقد (۱)*		۱٬۰۴۷٬۱۴۷٬۸۲۰	۱٬۱۰۳٬۰۶۶٬۹۱۸
سرمایه‌گذاری‌های کوتاه‌مدت (۲)		۵۳۰٬۴۷۵٬۰۰۰	۵۰۰٬۴۶۹٬۰۰۰
دریافتنی‌های تجاری و غیرتجاری (۳)		۲۳۸٬۵۰۲٬۰۰۰	۳۴۵٬۹۸۰٬۰۰۰
موجودی مواد و کالا (۴)		۵۴۷٬۱۰۰٬۰۰۰	۵۱۲٬۶۶۲٬۲۰۰
پیش‌پرداخت‌ها (۵)		۵۰۵٬۰۰۰٬۰۰۰	۳۸۰٬۵۰۰٬۰۰۰
دارایی‌های نگهداری شده برای فروش (۶)		۱۲۵٬۰۰۰٬۰۰۰	۴۲٬۷۸۰٬۰۰۰
جمع دارایی‌های جاری		۲٬۹۹۳٬۲۲۴٬۸۲۰	۲٬۸۸۵٬۴۵۸٬۱۱۸
دارایی‌های غیر جاری:			
دریافتنی‌های بلند مدت		—	—
سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت (۷)		۸۰۰٬۰۰۰٬۰۰۰	۴۰۰٬۰۰۰٬۰۰۰
سرمایه‌گذاری در املاک (۸)		۱٬۹۵۰٬۰۰۰٬۰۰۰	۱٬۹۵۰٬۰۰۰٬۰۰۰
دارایی‌های نامشهود (۹)		۳۲۲٬۰۰۰٬۰۰۰	۲۵۴٬۴۰۰٬۰۰۰
دارایی‌های ثابت مشهود (۱۰)		۲٬۲۶۹٬۷۳۹٬۸۸۸	۲٬۴۸۱٬۷۳۹٬۸۸۸
سایر دارایی‌ها (۱۱)		۱۰۰٬۰۰۰٬۰۰۰	۳۶۲٬۲۱۰٬۱۲۵
جمع داریی‌های غیر جاری		۵٬۴۴۱٬۷۳۹٬۸۸۸	۵٬۴۴۸٬۳۵۰٬۰۱۳
جمع دارایی‌ها		۸٬۴۳۴٬۹۶۴٬۷۰۸	۸٬۳۳۳٬۸۰۸٬۱۳۱

بدهی‌ها و حقوق صاحبان سرمایه	یادداشت	۱۳۹۶/۱۲/۲۹	۱۳۹۵/۱۲/۳۰
		ریال	ریال
بدهی‌های جاری:			
پرداختنی‌های تجاری و غیرتجاری (۱۲)		۱٬۱۹۴٬۷۵۳٬۰۰۰	۸۷۹٬۴۵۷٬۲۰۰
مالیات پرداختنی (۱۳)		۴۷٬۵۰۰٬۰۰۰	۲۵٬۱۴۲٬۰۰۰
تسهیلات مالی (۱۴)		۳۸۲٬۲۰۵٬۰۰۰	۴۵۲٬۶۹۸٬۰۰۰
ذخایر (۱۵)		۵۶٬۹۱۰٬۰۰۰	۴۲٬۱۰۰٬۰۰۰
پیش‌دریافت‌ها (۱۶)		۱۱۰٬۵۰۰٬۴۲۰	۸۷٬۵۴۰٬۰۰۰
بدهی‌های مرتبط با دارایی‌های نگهداری‌شده برای فروش (۱۷)		۳۱٬۰۰۰٬۰۰۰	۵۲٬۰۰۰٬۰۰۰
جمع بدهی‌های جاری		۱٬۸۲۲٬۸۶۸٬۴۲۰	۱٬۵۳۸٬۹۳۷٬۲۰۰
بدهی‌های غیر جاری:			
پرداختنی‌های بلند مدت (۱۸)		۲۳۹٬۹۰۲٬۱۲۰	۲۴۹٬۲۸۰٬۶۸۶
تسهیلات مالی بلند مدت (۱۹)		۱٬۲۰۷٬۸۴۱٬۷۶۸	۱٬۹۶۱٬۳۸۰٬۱۲۰
ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان (۲۰)		۵۰۲٬۰۰۰٬۰۰۰	۲۵۸٬۰۰۰٬۰۰۰
جمع بدهی‌های غیر جاری		۱٬۹۴۹٬۷۴۳٬۸۸۸	۲٬۴۶۸٬۶۶۰٬۸۰۶
جمع بدهی‌ها		۳٬۷۷۲٬۶۱۲٬۳۰۸	۴٬۰۰۷٬۵۹۸٬۰۰۶
حقوق صاحبان سرمایه:			
سرمایه (۲۱)		۴٬۰۰۰٬۰۰۰٬۰۰۰	۴٬۰۰۰٬۰۰۰٬۰۰۰
سود انباشته (۲۲)		۶۶۲٬۳۵۲٬۴۰۰	۳۲۶٬۲۱۰٬۱۲۵
جمع حقوق صاحبان سرمایه		۴٬۶۶۲٬۳۵۲٬۴۰۰	۴٬۳۲۶٬۲۱۰٬۱۲۵
جمع بدهی‌ها و حقوق صاحبان سرمایه		۸٬۴۳۴٬۹۶۴٬۷۰۸	۸٬۳۳۳٬۸۰۸٬۱۳۱

*شماره‌های درج شده کنار هرحساب در این مثال، صرفاً جهت عطف به نحوه محاسبات (در صفحه بعد) می‌باشد و در صورت‌های مالی درج نمی‌شود.

محاسبات مربوط به ترازنامه طبقه‌بندی‌شده مؤسسه اسلامشهر:

نام حساب	مانده ۹۶/۱۲/۲۹	مانده ۹۵/۱۲/۳۰
موجودی نقد (۱)	۱٬۰۴۷٬۱۴۷٬۸۲۰	۱٬۱۰۳٬۰۶۶٬۹۱۸
صندوق	۵۲٬۳۰۰٬۰۰۰	۴۱٬۶۲۵٬۷۰۰
بانک	۹۳۵٬۳۰۵٬۸۲۰	۱٬۰۴۶٬۰۱۷٬۴۵۸
تنخواه گردان	۳۲٬۰۰۰٬۰۰۰	—
وجوه در راه	۲۷٬۵۴۲٬۰۰۰	۱۵٬۴۲۳٬۷۶۰
سرمایه‌گذاری‌های کوتاه مدت (۲)	۵۳۰٬۴۷۵٬۰۰۰	۵۰۰٬۴۶۹٬۰۰۰
دریافتنی‌های تجاری و غیرتجاری (۳)	۲۳۸٬۵۰۲٬۰۰۰	۳۴۵٬۹۸۰٬۰۰۰
حساب‌های دریافتنی	۲۳۸٬۵۰۲٬۰۰۰	۳۴۵٬۹۸۰٬۰۰۰
موجودی مواد و کالا (۴)	۵۴۷٬۱۰۰٬۰۰۰	۵۱۲٬۶۶۲٬۲۰۰
مواد اولیه و بسته‌بندی	۱۳۲٬۵۰۰٬۰۰۰	۱۲۰٬۷۵۰٬۰۰۰
کالای در جریان ساخت	۸۷٬۵۰۰٬۰۰۰	۸۰٬۵۰۰٬۲۰۰
کالای ساخته شده	۲۵۸،۹۱۰،۰۰۰	۲۴۱٬۵۶۲٬۰۰۰
سایر موجودی‌ها	۶۸٬۱۹۰٬۰۰۰	۶۹٬۸۵۰٬۰۰۰
پیش‌پرداخت‌ها (۵)	۵۰۵٬۰۰۰٬۰۰۰	۳۸۰٬۵۰۰٬۰۰۰
پیش‌پرداخت اجاره	۴۰۰٬۰۰۰٬۰۰۰	۳۵۰٬۰۰۰٬۰۰۰
پیش‌پرداخت خرید کالا	۱۰۵٬۰۰۰٬۰۰۰	۳۰٬۵۰۰٬۰۰۰
دارایی‌های نگهداری‌شده برای فروش (۶)	۱۲۵٬۰۰۰٬۰۰۰	۴۲٬۷۸۰٬۰۰۰
ماشین‌آلات نگهداری شده برای فروش	۱۲۵٬۰۰۰٬۰۰۰	۴۲٬۷۸۰٬۰۰۰
سرمایه‌گذاری‌های بلند مدت (۷)	۸۰۰٬۰۰۰٬۰۰۰	۴۰۰٬۰۰۰٬۰۰۰
سرمایه‌گذاری در املاک (۸)	۱٬۹۵۰٬۰۰۰٬۰۰۰	۱٬۹۵۰٬۰۰۰٬۰۰۰
ساختمان	۱٬۹۵۰٬۰۰۰٬۰۰۰	۱٬۹۵۰٬۰۰۰٬۰۰۰
دارایی‌های نامشهود (۹)	۳۲۲٬۰۰۰٬۰۰۰	۲۵۴٬۴۰۰٬۰۰۰
حق تألیف	۱۲۸٬۰۰۰٬۰۰۰	—
استهلاک انباشته حق تألیف	(۳۲٬۰۰۰٬۰۰۰)	—
نرم‌افزار حسابداری	۱۸۰٬۰۰۰٬۰۰۰	۱۸۰٬۰۰۰٬۰۰۰
استهلاک انباشته نرم‌افزار حسابداری	(۹۶٬۰۰۰٬۰۰۰)	(۳۶٬۰۰۰٬۰۰۰)
سرقفلی محل کسب	۱۱۲٬۰۰۰٬۰۰۰	۸۲٬۰۰۰٬۰۰۰
حق امتیاز برق	۳۰٬۰۰۰٬۰۰۰	۲۸٬۴۰۰٬۰۰۰

دارایی‌های ثابت مشهود (۱۰)	۲٬۲۶۹٬۷۳۹٬۸۸۸	۲٬۴۸۱٬۷۳۹٬۸۸۸
زمین	۷۰۰٬۰۰۰٬۰۰۰	۶۰۰٬۰۰۰٬۰۰۰
ساختمان ـ اداری و تجاری	۲٬۰۰۰٬۰۰۰٬۰۰۰	۲٬۰۰۰٬۰۰۰٬۰۰۰
استهلاک انباشته ساختمان	(۶۰۰٬۰۰۰٬۰۰۰)	(۳۰۰٬۰۰۰٬۰۰۰)
اثاثه و منصوبات	۲۰۰٬۰۰۰٬۰۰۰	۲۰۰٬۰۰۰٬۰۰۰
استهلاک انباشته اثاثه و منصوبات	(۳۰٬۲۶۰٬۱۱۲)	(۱۸٬۲۶۰٬۱۱۲)
سایر دارایی‌ها (۱۱)	۱۰۰٬۰۰۰٬۰۰۰	۳۶۲٬۲۱۰٬۱۲۵
پرداختنی‌های تجاری و غیرتجاری (۱۲)	۱٬۱۹۴٬۷۵۳٬۰۰۰	۸۷۹٬۴۵۷٬۲۰۰
حساب‌های پرداختنی تجاری	۳۶۱٬۷۷۳٬۰۰۰	۲۹۴٬۷۶۹٬۰۰۰
حق بیمه پرداختنی	۱۰۰٬۶۶۳٬۰۰۰	۹۵٬۶۸۲٬۰۰۰
اسناد پرداختنی	۱۳۴٬۷۵۰٬۰۰۰	۱۶۲٬۰۰۰٬۰۰۰
حقوق پرداختنی	۴۹۸٬۹۷۵٬۰۰۰	۲۶۲٬۵۰۰٬۰۰۰
سپرده حسن انجام کار ـ نزد مؤسسه	۹۸٬۵۹۲٬۰۰۰	۶۴٬۵۰۶٬۲۰۰
مالیات پرداختنی (۱۳)	۴۷٬۵۰۰٬۰۰۰	۲۵٬۱۴۲٬۰۰۰
بدهی مالیات بر عملکرد	۴۷٬۵۰۰٬۰۰۰	۲۵٬۱۴۲٬۰۰۰
تسهیلات مالی (۱۴)	۳۸۲٬۲۰۵٬۰۰۰	۴۵۲٬۶۹۸٬۰۰۰
حصه جاری وام بلند مدت پرداختنی	۳۸۲٬۲۰۵٬۰۰۰	۴۵۲٬۶۹۸٬۰۰۰
ذخایر (۱۵)	۵۶٬۹۱۰٬۰۰۰	۴۲٬۱۰۰٬۰۰۰
ذخیره تضمین محصولات	۵۶٬۹۱۰٬۰۰۰	۴۲٬۱۰۰٬۰۰۰
پیش دریافت‌ها (۱۶)	۱۱۰٬۵۰۰٬۴۲۰	۸۷٬۵۴۰٬۰۰۰
پیش دریافت فروش	۱۱۰٬۵۰۰٬۴۲۰	۸۷٬۵۴۰٬۰۰۰
بدهی‌های مرتبط با دارایی‌های نگهداری شده برای فروش (۱۷)	۳۱٬۰۰۰٬۰۰۰	۵۲٬۰۰۰٬۰۰۰
پرداختنی‌های بلند مدت (۱۸)	۲۳۹٬۹۰۲٬۱۲۰	۲۴۹٬۲۸۰٬۶۸۶
اوراق قرضه پرداختنی بلند مدت	۲۳۹٬۹۰۲٬۱۲۰	۲۴۹٬۲۸۰٬۶۸۶
تسهیلات مالی بلند مدت (۱۹)	۱٬۲۰۷٬۸۴۱٬۷۶۸	۱٬۹۶۱٬۳۸۰٬۱۲۰
وام پرداختنی بلند مدت	۱٬۲۰۷٬۸۴۱٬۷۶۸	۱٬۹۶۱٬۳۸۰٬۱۲۰
ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان (۲۰)	۵۰۲٬۰۰۰٬۰۰۰	۲۵۸٬۰۰۰٬۰۰۰
سرمایه (۲۱)	۴٬۰۰۰٬۰۰۰٬۰۰۰	۴٬۰۰۰٬۰۰۰٬۰۰۰
سود انباشته (۲۲)	۶۶۲٬۳۵۲٬۴۰۰	۳۲۶٬۲۱۰٬۱۲۵

کار عملی ۱۰

در سایت www.codal.IR از صورت‌های مالی دو مؤسسه، «ترازنامه» و «صورت سود و زیان» را تهیه و در کلاس آنها را بررسی و با یکدیگر مقایسه نمایید.

کار عملی ۱۱

«مؤسسه فیروزکوه» در سال ۱۳۹۶ تأسیس شده است. حسابدار این مؤسسه در تاریخ ۱۳۹۶/۱۲/۲۹ ترازنامه زیر را برای مؤسسه تهیه نموده است. این ترازنامه دارای اشکالاتی است. با توجه به اطلاعات موجود، «ترازنامه طبقه‌بندی شده» مؤسسه رابه طور صحیح تهیه نمایید.

ترازنامه

مؤسسه فیروزکوه

برای دوره مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۶

دارایی‌ها	یادداشت	۱۳۹۶/۱۲/۲۹	۱۳۹۵/۱۲/۳۰	بدهی‌ها و حقوق صاحبان سرمایه	یادداشت	۱۳۹۶/۱۲/۲۹	۱۳۹۵/۱۲/۳۰
		ریال	ریال			ریال	ریال
دارایی‌های جاری:				**بدهی‌های غیر جاری:**			
موجودی نقد		۴۴۶٬۷۲۵٬۱۰۰		پرداختنی‌های بلندمدت		۰	
سرمایه‌گذاری‌های کوتاه مدت		۳۲۵٬۰۰۰٬۰۰۰		تسهیلات مالی بلندمدت		۴۰۲٬۵۰۰٬۰۰۰	
دریافتنی‌های تجاری و غیر تجاری		۴۷۵٬۲۰۰٬۳۰۰		تسهیلات مالی		۱۵۰٬۰۰۰٬۰۰۰	
دارایی‌های نامشهود		۲۲۹٬۵۰۰٬۰۰۰		جمع بدهی‌های غیرجاری		۵۵۲٬۵۰۰٬۰۰۰	
مالیات پرداختنی		۱۲۷٬۵۰۰٬۰۰۰		**بدهی‌های جاری:**			
سایر دارایی‌ها		۰		پرداختنی‌های تجاری و غیرتجاری		۱٬۲۱۷٬۸۰۰٬۰۰۰	
جمع دارایی‌های جاری		۱٬۶۰۳٬۹۲۵٬۴۰۰		پیش پرداخت‌ها		۱۲٬۳۰۰٬۰۰۰	
دارایی‌های غیر جاری:				ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان		۵۴۰٬۰۰۰٬۰۰۰	
دریافتنی‌های بلندمدت		۳۰۰٬۰۰۰٬۰۰۰		ذخایر		۰	
سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت		۱٬۸۰۰٬۰۰۰٬۰۰۰		پیش‌دریافت‌ها		۱۰۰٬۰۰۰٬۰۰۰	
سرمایه‌گذاری در املاک		۱۰۰٬۰۰۰٬۰۰۰		بدهی‌های مرتبط با دارایی‌های نگهداری‌شده برای فروش		۰	
موجودی مواد و کالا		۱٬۵۹۲٬۲۰۰٬۰۰۰		جمع بدهی‌های غیر جاری		۱٬۸۷۰٬۱۰۰٬۰۰۰	
دارایی‌های ثابت مشهود		۲٬۰۵۰٬۰۰۰٬۰۰۰		جمع بدهی‌ها		۲٬۴۲۲٬۶۰۰٬۰۰۰	
دارایی‌های نگهداری شده برای فروش		۰		**حقوق صاحبان سرمایه:**			
جمع دارایی‌های غیر جاری		۵٬۸۴۲٬۲۰۰٬۰۰۰		سود انباشته		۱٬۷۹۳٬۱۲۵٬۴۰۰	
				سرمایه		۳٬۰۰۰٬۰۰۰٬۰۰۰	
				جمع حقوق صاحبان سرمایه		۴٬۷۹۳٬۱۲۵٬۴۰۰	
جمع دارایی‌ها		۷٬۴۴۶٬۱۲۵٬۴۰۰		**جمع بدهی‌ها و حقوق صاحبان سرمایه**		۷٬۲۱۵٬۷۲۵٬۴۰۰	

کار عملی ۱۲

ترازنامه طبقه‌بندی شده زیر مربوط به «مؤسسه بلوچستان» در پایان سال ۱۳۹۶ است. جاهای خالی را تکمیل کنید:

مؤسسه بلوچستان

ترازنامه

در تاریخ ۲۹ اسفند ۱۳۹۶

کلیه مبالغ درج شده به صدهزار ریال می‌باشد.

دارایی‌ها	یادداشت	۱۳۹۶/۱۲/۲۹	۱۳۹۵/۱۲/۳۰	بدهی‌ها و حقوق صاحبان سرمایه	یادداشت	۱۳۹۶/۱۲/۲۹	۱۳۹۵/۱۲/۳۰
دارایی‌های جاری:				**بدهی‌های جاری:**			
موجودی نقد		۱۱٬۷۷۰	۸٬۲۹۸	پرداختنی‌های تجاری و غیرتجاری		۵٬۱۷۰	۳٬۸۷۰
سرمایه‌گذاری‌های کوتاه مدت		۲۲٬۰۰۰	۱۳٬۹۰۵	مالیات پرداختنی		۱٬۱۰۰	۹۰۰
دریافتنی‌های تجاری و غیرتجاری		۴۵٬۳۲۰	۳۵٬۰۱۰	تسهیلات مالی		۲۳٬۱۰۰	....
....		۱۳٬۰۹۰	۹٬۴۵۰	ذخایر		۸٬۲۵۰	۶٬۱۷۵
پیش‌پرداخت‌ها		۱٬۸۷۰	۱٬۲۸۷	پیش‌دریافت‌ها		۱۰٬۱۴۲	۷٬۳۳۵
دارایی‌های نگهداری‌شده برای فروش		۱۷٬۰۵۰	۱۱٬۱۶۰	....		۱٬۹۸۰	۱٬۳۵۰
جمع دارایی‌های جاری		۱۱۱٬۱۰۰	....	جمع بدهی‌های جاری		۴۹٬۷۴۲	۳۷٬۱۸۰
				بدهی‌های غیر جاری:			
دارایی‌های غیر جاری:				پرداختنی‌های بلند مدت		....	۱۲٬۸۹۰
....		....	۱۵٬۹۴۰	تسهیلات مالی بلند مدت		۲۳٬۳۲۰	۱۹٬۹۰۰
سرمایه‌گذاری‌های بلند مدت		۲۱٬۲۳۰	....	....		۳۸٬۶۷۶	۲۴٬۳۰۰
سرمایه‌گذاری در املاک		۶٬۶۰۰	۴٬۹۵۰	جمع بدهی‌های غیر جاری		....	۵۷٬۰۹۰
دارایی‌های نامشهود		۲٬۷۵۰	۲٬۱۰۰	جمع بدهی‌ها		....	۹۴٬۲۷۰
....		۱۴٬۵۴۰	۱۱۵٬۲۰۰	**حقوق صاحبان سرمایه:**			
سایر دارایی‌ها		....	۲٬۰۰۰	سرمایه		....	....
جمع داریی‌های غیر جاری		۱۹۷٬۳۴۰	....	سود انباشته		۵۱٬۴۰۳	۲۵٬۰۶۰
				جمع حقوق صاحبان سرمایه		....	....
جمع دارایی‌ها		۳۰۸٬۴۴۰	....	**جمع بدهی‌ها و حقوق صاحبان سرمایه**		۳۰۸٬۴۴۰	....

سایر اطلاعات

۱ سرمایه سال ۱۳۹۶ به نسبت سال گذشته ۱۰٪ رشد داشته است.

۲ در سال ۱۳۹۵ دارایی‌های غیرجاری دو برابر دارایی‌های جاری می‌باشد.

۳ سایر دارایی‌های در سال ۱۳۹۶ به نسبت سال گذشته ۱۱٪ افزایش داشته است.

فعالیت

تحقیق کنید که اگر مؤسسه‌ای قصد دریافت تسهیلات (وام) از بانک را داشته باشد، معمولاً بانک چه گزارش‌های حسابداری را از مؤسسه می‌خواهد و از هر گزارش چه نتایجی برداشت می‌کند؟ بررسی نمایید.

ارزشیابی

ردیف	شاخص‌های مورد ارزشیابی	خودارزیابی هنرجو		نظر هنرآموز	
		موفق	ناموفق	موفق	ناموفق
۱	حضور به‌موقع در کلاس درس و کارگاه آموزشی و رعایت نظم و انضباط				
۲	همراه داشتن وسایل آموزشی شخصی (کتاب، دفتر، ماشین‌حساب و...)				
۳	شرکت فعال در بحث‌های گروهی و مسئولیت‌پذیری و درستکاری				
۴	پاسخ صحیح به سؤالات مطرح شده در کلاس و استدلال آن				
۵	ارائه نتیجه‌گیری صحیح و مستندسازی				
۶	تعریف حقوق صاحبان سرمایه				
۷	تعریف انواع حقوق صاحبان سرمایه				
۸	تعریف سود انباشته				
۹	توانایی تفکیک اجزای حقوق صاحبان سرمایه				
۱۰	توانایی تنظیم بخش حقوق صاحبان سرمایه ترازنامه				

حساب‌های انتظامی

فعالیت

در مورد «حساب‌های انتظامی» چه می‌دانید؟

.....

حساب‌های انتظامی، حساب‌هایی آماری هستند که جهت نگهداری اطلاعات و ارقام مربوط به برخی اطلاعات غیر مالی کاربرد دارند و هدف از آنها ایجاد شفافیت هر چه بیشتر برای برخی از رویدادهای مالی در گذشته، حال و آینده می‌باشند. برای مثال: نگهداری اطلاعات مربوط به اسناد تضمینی شرکت نزد دیگران، که می‌تواند میزان برخی تعهدات ممکن در آینده را شفاف‌تر سازد.

بدهی‌های احتمالی

بدهی‌هایی که به دلیل قطعی نبودن و نداشتن سررسید مشخص، امکان شناسایی آنها وجود ندارد.
از بدهی‌های احتمالی می‌توان «تضمین اسناد پرداختنی دیگران توسط مؤسسه» و «خسارات ناشی از محکومیت دعاوی» را نام برد.

نکته

لازم به ذکر است که اجزای هریک از حساب‌های مندرج در متن صورت‌های مالی و همچنین حساب‌های انتظامی و بدهی‌های احتمالی باید در «یادداشت‌های توضیحی صورت‌های مالی» افشاء گردد. تشریح یادداشت‌های توضیحی در مقاطع تحصیلی بالاتر انجام خواهد شد.

کار عملی ۱۳

«مؤسسه رامسر» در سال ۱۳۹۶ تأسیس شده است. با توجه به مانده حساب‌های صفحهٔ بعد که در تاریخ ۱۳۹۶/۱۲/۲۹ از دفاتر حسابداری این مؤسسه استخراج شده است، ترازنامه طبقه‌بندی شده مؤسسه را در پایان سال ۱۳۹۶ تهیه نمایید. (ارقام به ریال)

ردیف	شرح	مانده ۹۶/۱۲/۲۹
۱	سپرده‌گذاری ۵ ساله در بانک	۳۲۰‘۰۰۰‘۰۰۰
۲	حساب‌های دریافتنی	۵۹‘۶۲۵‘۵۰۰
۳	وجوه در راه	۶‘۸۸۵‘۵۰۰
۴	سرمایه‌گذاری ۶ ماهه در بانک	۱۳۲‘۶۱۸‘۷۵۰
۵	ذخیرهٔ تضمین محصول	۱۴‘۲۲۷‘۵۰۰
۶	مساعده کارکنان	۲۷‘۰۰۰‘۰۰۰
۷	استهلاک انباشته ساختمان	۵۰‘۰۰۰‘۰۰۰
۸	ذخیره دستمزد ایام مرخصی	۹۵‘۹۶۰‘۸۴۸
۹	کالای ساخته شده	۶۴‘۷۲۷‘۵۰۰
۱۰	مالیات حقوق و دستمزد	۱۱‘۸۷۵‘۰۰۰
۱۱	پیش‌دریافت فروش	۲۷‘۶۲۵‘۱۰۵
۱۲	وام پرداختنی بلندمدت	۴۸۷‘۹۳۶‘۷۰۷
۱۳	اسناد تضمینی دریافتی از کارکنان	۵۴‘۰۰۰‘۰۰۰
۱۴	امتیاز تلفن	۲۰‘۰۰۰‘۰۰۰
۱۵	پیش‌پرداخت خرید مواد اولیه	۲۶‘۲۵۰‘۰۰۰
۱۶	ملزومات	۱۷‘۰۴۷‘۵۰۰
۱۷	حصه بلندمدت وام کارکنان	۱۵۲‘۸۸۲‘۰۰۰
۱۸	پیش‌پرداخت بیمه	۱۰۰‘۰۰۰‘۰۰۰
۱۹	امتیاز برق	۱۲‘۰۰۰‘۰۰۰
۲۰	بانک	۱۴۲‘۶۳۵‘۸۵۵
۲۱	حقوق پرداختنی	۱۲۴‘۷۴۳‘۷۵۰
۲۲	سپرده حسن انجام کار ـ نزد مؤسسه	۲۴‘۶۴۸‘۰۰۰
۲۳	صندوق	۱۳‘۰۷۵‘۰۰۰
۲۴	ساختمان	۸۰۰‘۰۰۰‘۰۰۰
۲۵	سرمایه	۱‘۶۰۰‘۰۰۰‘۰۰۰
۲۶	موجودی نقد مسدودشده	۴۰‘۰۰۰‘۰۰۰
۲۷	پیش‌پرداخت خرید ماشین‌آلات	۲۰۰‘۰۰۰‘۰۰۰
۲۸	حساب‌های پرداختنی تجاری	۲۷‘۲۳۷‘۰۰۰
۲۹	بیمه پرداختنی	۲۵‘۱۶۵‘۷۵۰
۳۰	مواد اولیه مازادی که شرکت برای فروش نگهداری می‌کند.	۶‘۲۵۰‘۰۰۰
۳۱	حق اختراع	۳۲‘۰۰۰‘۰۰۰
۳۲	بدهی احتمالی ناشی از محکومیت در دادگاه	۷‘۰۰۰‘۰۰۰
۳۳	اسناد تسلیمی بابت تضمین قراردادها	۶۰۰‘۰۰۰‘۰۰۰
۳۴	کالاهایی که هنوز مرحله تولید را تکمیل نکرده‌اند.	۳۷‘۳۰۳‘۳۰۵
۳۵	ماشین‌آلات کنارگذاری شده برای فروش	۷۴۰‘۰۰۰‘۰۰۰
۳۶	مواد اولیه موجود جهت تولید کالا	۳۳‘۱۲۵‘۰۰۰
۳۷	ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان	۲۰۰‘۸۰۰‘۰۰۰

ارزشیابی

ردیف	شاخص‌های مورد ارزشیابی	خودارزیابی هنرجو		نظر هنرآموز	
		موفق	ناموفق	موفق	ناموفق
۱	حضور به‌موقع در کلاس درس و کارگاه آموزشی و رعایت نظم و انضباط				
۲	همراه داشتن وسایل آموزشی شخصی (کتاب، دفتر، ماشین‌حساب و...)				
۳	شرکت فعال در بحث‌های گروهی و مسئولیت‌پذیری و درستکاری				
۴	پاسخ صحیح به سؤالات مطرح شده در کلاس و استدلال آن				
۵	ارائه نتیجه‌گیری صحیح و مستندسازی				
۶	تعریف حساب‌های انتظامی				
۷	تعریف بدهی‌های احتمالی				
۸	توانایی تشخیص و شناسایی حساب‌های انتظامی				
۹	توانایی تشخیص و شناسایی بدهی‌های احتمالی				
۱۰	توانایی تنظیم بخش حساب‌های انتظامی				

فکر کنید

با توجه به اینکه هر فرد در برابر خود و جامعه مسئولیت شهروندی دارد و باید پاسخگوی اعمال خود باشد،چه مسئولیت‌هایی بر دوش کمک حسابدار تهیه کننده صورت‌های مالی قرار دارد؟

.....

.....

.....

.....

فکر کنید

به نظر شما یک کمک حسابدار تهیه کننده صورت‌های مالی به عنوان یک شهروند چه تعهدات اخلاقی نسبت به کارفرما و جامعه دارد؟

.....

.....

.....

.....

ارزشیابی شایستگی تهیه و تنظیم ترازنامه

شرح کار:

۱ توانایی تفکیک مانده حساب‌ها به دارایی و بدهی و سرمایه
۲ توانایی تفکیک دارایی‌ها به جاری و غیرجاری
۳ کنترل محاسبات و مانده حساب‌های دارایی جاری (موجودی نقدی و پیش‌پرداخت‌ها)
۴ کنترل محاسبات و مانده موجودی کالا طبق فرم موجودی انبار
۵ کنترل محاسبات به دارایی‌های غیرجاری و طبقه‌بندی آن (مشهود و غیرمشهود)
۶ کنترل محاسبات مربوط به استهلاک انباشته دارایی‌های غیرجاری
۷ کنترل محاسبات مربوط به ارزش دفتری دارایی‌های غیرجاری
۸ توانایی تفکیک بدهی‌ها به جاری و غیرجاری
۹ کنترل محاسبات مربوط به انواع بدهی حساب جاری و طبقه‌بندی آن
۱۰ کنترل محاسبات مربوط به بدهی غیرجاری و طبقه‌بندی آن
۱۱ کنترل محاسبات مربوط به اقلام سرمایه و سرمایه پرداخت نموده
۱۲ تنظیم ترازنامه مؤسسه با توجه به استانداردهای حسابداری
۱۳ تهیه یادداشت‌های همراه مربوط به حساب‌های انتظامی

استاندارد عملکرد : تهیه و تنظیم ترازنامه بر طبق استانداردهای حسابداری و صورت‌های مالی نمونه براساس مستندات و مدارک مثبته

شاخص‌ها:

۱ تهیه بخش دارایی‌های ترازنامه
۲ تهیه بخش بدهی‌های ترازنامه
۳ تهیه بخش حقوق صاحبان سهام (سرمایه) ترازنامه
۴ تهیه بخش حساب‌های انتظامی

شرایط انجام کار و ابزار و تجهیزات:

شرایط: اتاق کار، میز و صندلی، ملزومات اداری، کامپیوتر، پرینتر، مجموعه استانداردهای ایران، فرم صورت‌های مالی نمونه، مجموعه قوانین مالیات‌های مستقیم، ماشین‌حساب، حداقل ۴۲ عنوان حساب دفتر کل به مدت ۶۲ دقیقه

ابزار و تجهیزات: میز و صندلی، ملزومات اداری، نرم‌افزار مالی، نرم‌افزار اکسل، فرم صورت‌های مالی نمونه، مجموعه استانداردهای حسابداری، مجموعه قوانین مالیات‌های مستقیم

معیار شایستگی:

ردیف	مرحله کار	حداقل نمره قبولی از ۳	نمره هنرجو
۱	تهیه بخش دارایی‌های ترازنامه	۲	
۲	تهیه بخش بدهی‌های ترازنامه	۲	
۳	تهیه بخش حقوق صاحبان سهام (سرمایه) ترازنامه	۲	
۴	تهیه بخش حساب‌های انتظامی	۱	
شایستگی‌های غیرفنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست‌محیطی و نگرش		۲	
میانگین نمرات			*

* حداقل میانگین نمرات هنرجو برای قبولی و کسب شایستگی، ۲ است.